

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені М.П. Драгоманова
Навчально-науковий інститут публічного управління та адміністрування
Кафедра публічного управління

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
Державна політика національної безпеки

освітньої програми
ПАРЛАМЕНТАРИЗМ ТА ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
галузі знань - 28 Публічне управління та адміністрування
спеціальності - 281 Публічне управління та адміністрування
освітнього рівня - магістр

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни BB2.04

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування	Кількість кредитів - 3		Методи словесного опанування предмета (словесні, візуальні, практичні, проблемно-пошукову, дедуктивні, індуктивні); методи, які стимулюють та мотивують навчально-наукову діяльність (навчальні дискусії, проблемні ситуації, творчі завдання, пошук і дослідження). Поряд зі цим застосовуються метод логічного аналізу, методи моделювання та інші методи; методи контролю і самоконтролю у навчальній діяльності (опитування, контрольні роботи, питання для самоконтролю, залік). Усне опитування під час аудиторних семінарських занять; складання термінологічних словників; індивідуально-дослідницькі завдання (аналітичні записки, реферати або презентації, практичні роботи); тестування у системі Moodle; модульні контрольні роботи (три); залік
Спеціальність: Публічне управління та адміністрування	Загальна кількість годин - 90		
	Денна	Заочна	
Освітній рівень: магістр	Лекції :		
	16	6	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Вибіркова	14	4	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом	Індивідуальна робота:		
Семестр	3	3	
	Самостійна робота:		

			як форма підсумкового контролю.
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: - самостійна робота	4	4	Форма підсумкового контролю: залік
	Співвідношення аудиторських годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська	60	80	

Предмет вивчення навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна “Державна політика національної безпеки” належить до переліку вибіркових дисциплін, а її метою є забезпечення студентів систематизованими знаннями щодо філософських аспектів безпеки, як феномену живої природи, системних основ національної безпеки та основ політики національної безпеки в Україні, у контексті їх ролі та місця в суспільно-політичній та соціально-економічній системах щодо захисту та реалізації національних інтересів і на цій основі формування у них вмінь і практичних навичок, необхідних для здійснення функцій суб’єктів публічного управління через професійну діяльність державних службовців та надання громадянам публічних послуг в сучасних умовах державотворення. З огляду на це дисципліна знайомить з філософськими аспектами безпеки, як феноменом живої природи (природою феноменів «небезпека» та «безпека», еволюцією уявлень про сутність безпеки як суспільно-політичним явищем та підходами щодо наукового вивчення феномену «безпека»). Окремо висвітлюються основи державної політики національної безпеки України: її особливості, пріоритети, правові основи, принципи, суб’єкти, інформаційно-аналітичне забезпечення, а також функції, принципи, предмет та суб’єкти цивільного контролю за сектором безпеки і оборони.

Міждисциплінарні зв’язки. При викладанні курсу враховані **міждисциплінарні зв’язки** з предметами з інших циклів начального плану а саме: "Інститути держави і громадянського суспільства", "Державна служба і державна кадрова політика", "Політичний менеджмент і маркетинг", "Управління персоналом".

Мета і завдання навчальної. Надати студентам знання та вміння професійній діяльності фахівця з національної безпеки для ефективного виконання завдань по забезпеченню національної і державної безпеки, збереження територіальної цілісності і суверенітету України

Завданнями вивчення дисципліни "Державна політика національної безпеки " є:

- формування знань та розуміння понятійно-категоріального апарату національної безпеки;
- вивчення процесу становлення та розвитку теорії та практики національної безпеки в Україні;
- вивчення студентами етапів та особливостей становлення та функціонування системи національної безпеки;
- знання про принципи, засоби та методи забезпечення національної безпеки;
- набуття знань про основні організаційно-правові документи функціонування системи національної безпеки;
- отримати знання, початкові вміння і навички роботи в центральних державних органах у сфері реалізації національної безпеки України.

II. Основні результати та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
	РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов’язки як члена суспільства,

досліджень та міжнародної політики національної безпеки, а також природу та джерела політики національної безпеки держави і діяльності системи національної безпеки. РН03. Знати природу національної безпеки, принципи функціонування системи національної безпеки. РН04. Знати принципи, механізми, процеси та методи забезпечення політики національної безпеки, взаємодії між її елементами, визначення та реалізації, захисту національних інтересів, процесу формування та реалізації рішень щодо розробки і реалізації політики національної безпеки. РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих держав для забезпечення національної безпеки на глобальному, регіональному та локальному рівнях. РН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України, сприяти зміцненню національної безпеки та контролювати діяльність відповідних державних органів. Вміти: РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан захищеності національних інтересів, розробки і реалізації політики національної безпеки, регіональних і світових безпекових систем. РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних безпекових відносин, політики національної безпеки України та інших держав, міжнародних безпекових процесів та безпекової ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні документи. РН13. Вести фахову дискусію із проблем національної безпеки, регіональної безпеки, внутрішньої і зовнішньої безпекової діяльності, аргументувати свою позицію. РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач національної безпеки чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали,	усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України; ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Фахові (спеціальні компетентності) СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації і функціонування системи національної безпеки. СК6. Здатність застосовувати основи національної безпеки, уміння аналізувати, виробляти пропозиції і співдіяти з елементами системи національної безпеки. СК7. Здатність аналізувати міжнародні безпекові процеси у світі та на Європейському континенті, місце в них України. СК8. Усвідомлення національних інтересів України, їх захищеності в державі та на міжнародній арені. СК9. Здатність застосовувати знання характеристик національної безпеки держав, особливостей та можливостей реалізації завдань національної безпеки в світі, розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем національної безпеки. СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних безпекових
---	---

	чинні стандарти і технічні умови тощо. РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.	організацій(зокрема НАТО), їх місця у системі міжнародної безпеки, основних форм та перспектив співпраці України з ними. СК13. Здатність аналізувати діяльність недержавних та державних національних і міжнародних акторів в царині забезпечення національної безпеки .
--	--	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	
	Модуль 1. Категорії, зміст та специфіка національної безпеки	8	4	4			2	2				
	Тема 1. Категорія «безпека» як методологічна основа національної безпеки		2	2				1				
	Тема 2. Зміст та специфіка національної безпеки		2	2				1				
	Модуль 2. Система національної безпеки України та проблеми національної безпеки.	12	6	6			4	2	2			
	Тема 3. Теоретичні основи та проблеми національної безпеки України		2	2				1	1			
	Тема 4. Система національної безпеки України		2	2				1				
	Тема 5. Суть забезпечення національної безпеки		2	2					1			

	Модуль 3. Напрямки державної політики національної безпеки України	10	4	4			4	2	2			
	Тема 6. Державне управління національною безпекою		2	2				1	1			
	Тема 7. Державна політика Національної безпеки: сутність, еволюція та чинники формування		2	1				1				
	Тема 8. Стратегічні напрямки державної політики національної безпеки України		2	1					1			
Разом:		30	16	14			50	10	6	4		80 90

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Зміст завдань до семінарських (практичних ,лабораторних) занять.

Модуль 1. Категорії, зміст та специфіка національної безпеки.

Тема 1. Категорія «безпека» як методологічна основа національної безпеки.

Тема 2. Зміст та специфіка національної безпеки.

Модуль 2. Система національної безпеки України та проблеми національної безпеки

Тема 3. Теоретичні основи та проблеми національної безпеки України.

Тема 4. Система національної безпеки України.

Тема 5. Суть забезпечення національної безпеки.

Модуль 3. Суть забезпечення національної безпеки.

Тема 6. Державне управління національною безпекою.

Тема 7. Державна політика національної безпеки: сутність, еволюція та чинники формування.

Тема 8. Стратегічні напрямки державної політики національної безпеки України.

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ з/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форми виконання/звітності
	Підготовка інформаційно-аналітичної роботи за індивідуальними темами	Збір та аналіз інформації за темою дослідження	У вигляді наукової статті, оформленої за міжнародними стандартами

VI. Контроль якості знань студентів

Лекції 0-10 балів. *Семінари* (9 тем): 0-60 балів. Зокрема: усні відповіді 0-20 б.; презентація - 0-5 б.; участь в дискусії 0-5 б., аналітична записка 0-5 б.; практична робота 0-5 б.; термінологічний словник - 0-10 б.; тести 0-10 б.

Модульні контрольні роботи (З): 0 -10 балів кожна.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ:

Основна (базова):

1. Богданович В.Ю. Теоретичні основи, методи й технології забезпечення національної безпеки України: монографія /В.Ю.Богданович,І.Ю.Свіда, Є.Д.Скуліш; за заг.ред.Є.Д.Скуліша. К.: Наук.вид.відділ НАСБ України, 2012. 548 с.
2. Глобальна та національна безпека: підручник / авт.кол.: В.І.Абрамов, Г.П.Ситник, В.Ф.Смолянчук та інш.; за заг.ред. Г.П.Ситника. Київ; НАДУ, 2016. 784 с.
3. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень: монографія. К.: НІСД, 2013.104 с.
4. Куйбіда В.С., Пасічник В. М. Засади державної політики національної безпеки України : монографія / за заг. ред. В.С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2020. 488 с.
5. Куйбіда В., Розпутенко І., Гринів О., Гонюкова Л., Москаленко С. Концепція національних інтересів України Київ: НАДУ, 2017. 94 с.
6. Методика оцінювання ефективності державного механізму реагування на загрози національним інтересам України: монографія / Г.П.Ситник, В.І. Абрамов, В.А. Мандрагеля та ін. ; за заг. ред. Г.П. Ситника та Л.М. Шипілової. К.: НАДУ, 2016. 190 с.
7. Сектор безпеки і оборони України: теорія, стратегія, практика: монографія / Ф.В.Саганюк, О.В.Устименко, М.М.Лобко та ін. К.: Академпрес, 2017. 182 с.
8. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): підручник. К.:НАДУ, 2012. 344 с.
9. Ситник Г.П. Національна безпека України: теорія і практика : підручник/ Г. П. Ситник, В. М. Олуйко, М. П. Вавринчук ; за заг. ред. Г. П. Ситника. Хмельницький ; К. : Вид-во "Кондор", 2007. 616 с.
10. Стояновський В.В. Інституалізація стратегічного аналізу в процесі державного управління у сфері національної безпеки: монографія / В.В.Стояновський. К.: НАДУ, 2018. 692 с.
11. Шляхи удосконалення системи державного управління забезпеченням національної безпеки України: монографія / Г.П.Ситник, В.І.Абрамов М.М.Шевченко та ін.; за ред.Г.П.Ситника, В.І.Абрамова, М.М.Шевченка. К.:МАЙСТЕР КНИГ, 2012. 536 с.

Додаткова:

1. Горбулін В.П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки. Монографія / В.П.Горбулін, А.Б.Качинський. К.: НІСД, 2010. 288 с.
2. Горбулін В.П. Засади національної безпеки України: підручник / Горбулін В.П., Качинський А.Б. К.: Інтертехнологія, 2009. 272 с.
3. Державне управління сектором безпеки і оборони України: теорія, практика, стратегія: монографія / І.В.Романов,Ф.В.Саганюк, В.М.Воробйов та ін. К.: ННДЦ ОТ і ВБ України, 2007. 218 с.
4. Данільян О.Г. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації: монографія / О. Г. Данільян, О. П. Дзьобань, М. І. Панов. Харків: Фоліо, 2002. 285 с.
5. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Національна академія державного управління при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, 2011. Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В.М. Князев (співголова), І.В. Розпутенко (співголова) та ін. 2011. 748 с.
6. Качинський А.Б. Засади системного аналізу безпеки складних систем: монографія /За заг.ред.В.П.Горбуліна. К.: ДП “НВЦ “Євроатлантикінформ”, 2006. 116 с.
7. Качинський А.Б. Безпека, загрози та ризик / А.Б.Качинський. К.: ІПНБ РНБО; НА СБ України, 2004. 472 с.

8. Ліпкан В. А. Теорія національної безпеки: монографія / В. А. Ліпкан. К. : КНТ, 2009. 576 с.
9. Новицький Г.В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: монографія. / Г.В. Новицький. К.: Інтертехнологія, 2008.
10. Організаційно-правові основи стратегії національної безпеки й воєнної безпеки України: практичні аспекти державного управління / М.І.Шпура, І.В.Романов, Ф.В.Саганюк та ін. К.: ННДЦ ОТ і ВБ України, 2006. 238 с.
11. Перепилиця Г.М. Генезис конфліктів на посткомуністичному просторі Європи: монографія / Г.М.Перепилиця. К.: Стилос – ПЦ «Фоліант», 2003. 250 с.
12. Полтораков О.Ю. Безпека держави та безпека суспільства: специфіка політичного взаємовпливу в національному та європейському контекстах. монографія. / О.П Полтораков. К.: Видавництво «LAT & K», 2009. 300 с.
13. Семенченко А.І. Методологія стратегічного планування у сфері національної безпеки України: Монографія / А.І. Семенченко. К. : НАДУ, 2008. 429 с.
14. Сіцинська М.В. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки і оборони України: монографія / М.В.Сіцинська. К.: НАДУ, 2014. 364 с.
15. Ситник Г. Державне управління національною безпекою України : монографія / Г. Ситник. К. : Вид-во НАДУ, 2004. 408 с.
16. Теоретико-методологічні засади забезпечення національної безпеки у її визначальних сферах: монографія / Ю.В.Богданович Ю.В., А.І.Семенченко та ін. К.: НАДУ, 2007. 430 с.
17. Храбан І.А. Система європейської безпеки і напрями воєнно-політичної інтеграції України до її структур: монографія / І.А.Храбан. К.: Вид-во «Варта», 2005. 544 с.
18. Чупрій Л.В. Політика національної безпеки Української держави в гуманітарній сфері: монографія / Л.В.Чупрій. К.: ПП «Містер Принт», 2015. 508 с.

VIII. Інформація про викладача

Викладач	Лекційні заняття	Практичні
Прізвище, ім'я, по батькові	Куйбіда Василь Степанович Посада: професор кафедри міжнародних відносин та гуманітарних студій Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор наук з державного управління Заслужений юрист України	-//-
Профіль викладача	Профайл викладача:	
e-mail		
Телефон		
Консультації		

IX. Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни

- 9.1. Вимоги до роботи студентів під час проведення навчальних занять з курсу (відвідування занять, етика поведінки під час занять, відпрацювання пропущених занять тощо) - стандартні;
- 9.2. Вимоги до академічної доброчесності студентів - стандартні.